

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணத் கல்வித் திணைக்களம்

32 S II

Department of Education - Southern Province

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2021
General Certificate of Education (Advanced Level) Examination - 2021
තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2021
Third Term Test - 2021

13 ශ්‍රේණිය
Grade 13

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය - II
Business Studies - II

පැය තුනයි
03 hours

උපදෙස් :

- ‘අ’ කොටසින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද ‘ආ’ කොටසින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද තෝරා ගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

“අ” කොටස

01. i. කුසුම් විසින් සේවකයන් පස්දෙනෙකුගෙන් සහය ඇතිව එළවළු හා පළතුරු පැළ තවානක් “ගෙවත්ත” නමින් පවත්වාගෙන යයි. පසුගියදා Covid 19 වසංගතය පැමිණීමත් සමඟ රජය විසින් රටවසා දැමූ අවස්ථාවේ ගෙවතු වගාවට ජනතාව පෙළඹීමත් සමඟ ඇති වූ ඉල්ලුම සපුරාලීමට WhatsApp හා Viber තාක්ෂණය මගින් ඇණවුම් ලබා ගැනීමටත් ඇදිරිනීති බලපත්‍රයක් යටතේ ලොරි රථයකින් නිවෙස්වලටම බෙදාදීමට රියදුරුගේද සහය ලබා ගන්නා ලදී.
 - අ) ඉහත සිද්ධි අධ්‍යයනයේ සඳහන් ප්‍රධාන මිනිස් අවශ්‍යතා දෙකක් හා ඊට අදාළ වුවමනා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - ආ) පහත සඳහන් පාර්ශවයන් කුසුම්ගේ ව්‍යාපාරයට වැදගත්වන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න.
 1. ගණුදෙනුකරුවෝ
 2. සේවකයෝ
- ii. ව්‍යාපාරයක බාහිර පරිසරය සාර්ව පරිසරය හා ආසන්න පරිසරය ලෙස කොටස් දෙකකට බෙදා දැක්විය හැකිය.
 - අ) සාර්ව පරිසර බලවේග ව්‍යාපාර කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම් දෙකක් දක්වන්න.
 - ආ) එක් එක් සාර්ව පරිසර බලවේග අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් පවතින බව උදාහරණ දෙකකින් පැහැදිලි කරන්න.
- iii. “ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම වලට පටහැනිව සිදු කරන ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව විවිධ ජනමාධ්‍යයන් මගින් නිරන්තරයෙන් අපහට අසන්නට ලැබේ.”
 - අ) ඉහත ප්‍රකාශය තහවුරු කිරීම සඳහා එවැනි ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - ආ) ඔබ විසින් නම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් වලින් ආරක්ෂා වීමට නම් පාරිභෝගිකයා කටයුතු කළ යුත්තේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.

iv. අ) රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන නිපදවන ව්‍යාපාරයක් සැලකූ විට එම ව්‍යාපාරය තිරසර සංවර්ධනයට දායක වියයුතු ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ රජය නිෂ්පාදන අංශයට වඩා සේවා අංශයේ ව්‍යාපාරවල නියුක්තවීමට වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් දෙනු ලැබේ. මෙම ප්‍රකාශය නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

v. වර්තමානයේදී පාරිභෝගික ආරක්‍ෂණ වැඩපිළිවෙළ තවදුරටත් දැඩි කිරීමට රජයේ අවධානය යොමු වී ඇත.

අ) මෑත කාලයේදී අතීතයටත් වඩා පාරිභෝගික ආරක්‍ෂණයේ අවශ්‍යතාව වැඩිවීමට බලපා ඇති හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න.

ආ) පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය ව්‍යාපාරවලට වැදගත්වන ආකාර හතරක් දක්වන්න.

02. i. සුමනසිරි මහතා හට ඔහුගේ පොත් හා ලිපිද්‍රව්‍ය ව්‍යාපාරය සීමා සහිත පෞද්ගලික සමාගමක් ලෙස ආරම්භ කිරීමට පවුලේ අනෙක් අය හා හිතමිතුරන් පැවසුව ද ඔහු එය කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක් ලෙස අරඹන ලදී. එයට හේතු ලෙස ඔහු පවසන්නේ පෞද්ගලික සමාගමක් මෙන් නොව කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරවලට කිසිදු නීතිමය බලපෑමක් නොමැති වීමය.

සුමනසිරි මහතාගේ එම ප්‍රකාශය හා ඔබට එකඟ විය හැකිද? පිළිතුර හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

ii. අ) පහත දැක්වෙන්නේ ඔබ ප්‍රදේශයේ පවතින සීමාසහිත සමාගම් දෙකක් නම්,

- සීමාසහිත මදුෆ්ෆාන් සමාගම
- සීමාසහිත කුමුදු ඇපරල්ස් (පොදු) සමාගම

මෙම සමාගම් දෙක අතර ප්‍රධාන වෙනස සඳහන් කරන්න.

ආ) පළාත් පාලන ආයතන යටතේ පවතින ව්‍යාපාරවල ලක්‍ෂණ හතරක් ලියන්න.

iii. ජනතාවට අවශ්‍ය නිෂ්පාදන රාජ්‍ය ආයතන මඟින් ලබා දීමට රජය කටයුතු කරන අතර ඒ සඳහා විවිධ ව්‍යාපාර සංවිධාන රජය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

අ) රජය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග හතරක් නම් කරන්න.

ආ) රජය එලෙස ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට බලපාන හේතු මොනවාද?

iv. අ) ඔබ ප්‍රදේශයේ ඇති සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකු හඳුනාගෙන ඔහුගේ ව්‍යවසායකත්ව සාර්ථකත්වයට හේතු වූයේ යැයි ඔබ සිතන්නේ කුමන සාධක දැයි පැහැදිලි කරන්න.

ආ) ව්‍යවසායකත්ව ගතිලක්‍ෂණ හා කුසලතා වර්ධනය කර ගත හැකි ආකාරයක් ලෙස ස්වයං ඇගයීම කෙසේ වැදගත් වේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.

v. අ) "ස්වාධීන අයිතිය හා ස්වාධීනව ක්‍රියාත්මක වන එසේම ක්‍ෂේත්‍රය තුළ බලයක් හිමි නොවූ ව්‍යාපාර කුඩා ව්‍යාපාර වේ."

ඉහත සඳහන් වන්නේ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්වචනයකි. එහි සඳහන් වන අන්දමට ක්‍ෂේත්‍රය තුළ බලයක් හිමි නොවූ ව්‍යාපාර කුඩා ව්‍යාපාර ලෙස හඳුන්වන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න.

ආ) රටක පවතින ව්‍යාපාර අතරින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර වෙන්කර හඳුනාගත යුත්තේ ජාතික නිෂ්පාදනයට එමඟින් ලැබෙන දායකත්වය හා සම්පත් භාවිතය වැනි දත්ත ලබා ගැනීමට පමණි. සාකච්ඡා කරන්න.

03. i. අ) ආනයනික දුරකථන අලෙවි සැලකිත් තමාට අවශ්‍ය දුරකථනයක් මිලදී ගත් මලින ඉන් අඩක් එම අවස්ථාවේදීම ගෙවූ අතර ඉතිරි මුදල වාරික පහකින් ගෙවීමේ එකඟතාවය යටතේ ඊට අදාළ වගකීම් සහතිකය ද ලබා ගත්තේය.

ඉහත සිදුවීමට අනුව මුදලේ කාර්යයක් වන විලම්භිත ගෙවීම් මාධ්‍යයක් ලෙස කටයුතු කිරීම ඔබ පැහැදිලි කරන්නේ කෙසේද?

ආ) විද්‍යුත් මුදල් භාවිතයේදී ඒවාට අවශ්‍ය විවිධ පහසුකම් මූල්‍ය ආයතන මඟින් සපයා ඇත. එවැනි පහසුකම් හතරක් සඳහන් කර ඉන් දෙකක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

ii. අ) ඒකක භාර අරමුදල් විවිධ ආයෝජන ක්ෂේත්‍රවල (ආයෝජන කළඹක) ආයෝජනය කරනු ලබයි. එවැනි ක්ෂේත්‍ර හතරක් සඳහන් කර ඒකක භාර වල ආයෝජනයෙන් ආයෝජකයාට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ව්‍යාපාර වල සාර්ථකත්වය සඳහා විවිධ ආකාරයේ පහසුකම් ස්ථාපිත කොට ඇත. මහ බැංකුවේ එවැනි කටයුතු හතරක් සඳහන් කර ඉන් ව්‍යාපාර වලට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

iii. වර්තමානයේ සෑම වාණිජ බැංකුවක්ම පාහේ අන්තර් ජාල බැංකු කටයුතු තම ගනුදෙනුකරුවන් අතර ප්‍රචලිත කිරීමට ක්‍රියා කරමින් සිටියි.

යම් පුද්ගලයෙකුට තම ඉතුරුම් ගිණුමෙන් තවත් පුද්ගලයෙකුට හෝ ආයතනයකට කිසියම් මුදල් ප්‍රමාණයක් ගෙවීමට අවශ්‍ය යැයි සිතන්න. අන්තර්ජාල බැංකු කටයුතු මඟින් එය ඉටුකරන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

iv. අ) කසුන්ගේ මෝටර් රථය අනතුරකට පත්වීමෙන් රු. 1 500 000 ක අලාභයක් සිදු විය. මෙම මෝටර් රථය රු. 4 500 000 වටිනා අතර එය රු. 3 500 000 ක්ම ABC රක්ෂණ සමාගමෙන් රක්ෂණය කර ඇත.

අනතුරෙන් සිදු වූ අලාභය රක්ෂණ සමාගම් දෙකෙන්ම සම්පූර්ණ වශයෙන් ලබා ගැනීමට කසුන් අපේක්ෂා කරයි. ඔහුට එම වන්දි ලබා ගත හැකිද? ඔබගේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.

ආ) ගිනි රක්ෂණ ඔප්පුවක් යටතේ ගින්නට අමතරව ලබාගත හැකි අවදානම් හතරක් ලියන්න.

v. අ) පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකු අතර ඇතිවන විද්‍යුත් සන්නිවේදනය සම්බන්ධයෙන් කෙරෙහි බලපෑ හැකි බාධා හතරක් සඳහන් කරන්න.

ආ) සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේදී විද්‍යුත් තැපෑල පුද්ගලයන් හා ව්‍යාපාරික ප්‍රජාව අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වේ. මෙසේ ජනප්‍රිය වීමට හේතු මොනවාද?

04. i. අ) එළවළු හා පළතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රිය ප්‍රවාහනයට වඩා මහා මාර්ග ප්‍රවාහනය සුදුසුය. හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න.

ආ) ප්‍රවාහන පද්ධතියක මූලිකාංග හා ඒවාට අයත් විවිධ දේ සඳහන් කරන්න. (එක් මූලිකාංගයකට අයත් දේවල් දෙක බැගින්)

ii. සැපයුම් හා ව්‍යාපාර සේවා වර්ධනයට යොදා ගත හැකි පද්ධති හතරක් සඳහන් කරන්න.

iii. අ) නිෂ්පාදිත බෙදාහැරීමේදී අනමැදියන් යොදා ගැනීමෙන් නිෂ්පාදකයාට ඇතිවෙන වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් ලියන්න.

ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයට අන්තරාල වෙළෙඳාමට වඩා ප්‍රතිඅපනයන වෙළෙඳාම වැදගත් බවට හේතු දෙකක් පෙන්වා දෙන්න.

iv. අ) දැඩි තරඟකාරීත්වයට මුහුණ දී සිටින සුළු පරිමාණ සිල්ලර වෙළෙන්දෙකු වන සුපුන්ට තම වෙළෙඳ සැලවෙන පාරිභෝගිකයන් අද්දවා ගැනීමට යොදා ගත හැකි උපාය මාර්ග මොනවාද?

අ) ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම සෑම රටකටම අත්‍යවශ්‍ය දෙයක් බවට පත්ව ඇත. හේතු පැහැදිලි කරන්න.

v. ආනයන හා අපනයන වෙළෙඳාමේදී භාවිතා වන පහත සඳහන් ලියවිලි හඳුන්වන්න.

1. නෞභාරපත
2. අපනයන සටහන්කරය
3. ණයවර ලිපිය
4. ප්‍රභවස්ථාන සහතිකය

“ආ” කොටස

05. i. අ) කළමනාකරණය යනු කුමක් දැයි හඳුන්වන්න.
- ආ) සඵලදායකත්වය, කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායකත්වය යන සංකල්ප වෙන වෙනම පැහැදිලි කරන්න.
- ii. ප්‍රියලාල් ඵලවඵ ව්‍යාපාරිකයෙකි. ඔහු සතුව ලොරි රථ දෙකක් ඇත. උඩරට ඵලවඵ නිෂ්පාදකයින්ගෙන් ඵලවඵ තොග වශයෙන් ලබා ගෙන කොළඹ ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපාරය පවත්වා ගෙන යයි. වර්තමාන කොරෝනා වෛරස ව්‍යාප්තිය හේතුවෙන් ඔහුට ඵම ව්‍යාපාරය ඵම ප්‍රදේශය තුළ සාර්ථකව කර ගෙන යාමට දුෂ්කර වී ඇති නිසා පාර්භෝගිකයා ළඟට ඵලවඵ ගෙනගොස් අලෙවි කිරීමේ කටයුත්තට යොමු වීමට ප්‍රියලාල් අපේක්ෂා කරයි. ඔහු සතුව ලොරි රථ දෙක මෙයට ප්‍රමාණවත් නෙවෙන බව ප්‍රියලාල් අවබෝධ කර ගෙන ඇත. ඵමනිසා ඵම ගැටලුවට විකල්ප දෙකක් ඔහු සතුව ඇත.
1. අලුතින් ලොරියක් මිලදී ගැනීම.
 2. කුලී පදනමට ලොරියක් ලබා ගැනීම.
- මෙම ඵක් ඵක් විකල්පයේ වාසි හා අවාසි දෙක බැගින් ලියන්න.
- iii. අ) සේවකයන් වැඩට පොළඹවා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන මූල්‍යමය නොවන අභිප්‍රේරණ ක්‍රම හතරක් ලියන්න.
- ආ) පාලන ක්‍රියාවලියට අයත් පියවරයන් ලියන්න.
- iv. ව්‍යාපාර ආයතනයක නිෂ්පාදන පිරිවැය විවිධ අයුරින් වර්ග කළ හැකිය. භාණ්ඩයක නිෂ්පාදනය සඳහා සෘජුවම වැයවන විවිධ පිරිවැය මෙන්ම භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය සඳහා වක්‍රව වැයවන පිරිවැයක් ද ඇත. ඒවා සෘජු පිරිවැය හා වක්‍ර පිරිවැය ලෙස හඳුන්වයි.
- අ) පිරිවැය වෙනස්වීමේ ස්වභාවය මත ආයතනයක පිරිවැය වර්ග කර නිදසුන් දෙක බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ආ) සහභාගය යන්න හඳුන්වා ඵමඟින් ව්‍යාපාර ආයතනයකට කවර කාර්යයක් ඉටු කරයි ද යන්න පැහැදිලි කරන්න.
- v. “ව්‍යාපාර ආයතනයක සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍ය ගණනය කිරීමෙන් අත්වන ප්‍රතිලාභ ඵම ව්‍යාපාරයේ ලාභ ලැබීම ආරම්භ වන නිෂ්පාදන මට්ටම හෝ විකුණුම් මට්ටම හඳුනා ගැනීම පමණි.”
- ඉහත ප්‍රකාශයට ඔබ ඵකඟ වන්නේද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.
06. i. ඵක්තරා ව්‍යාපාරයක තොග සම්බන්ධ ද්‍රව්‍ය අයිතමයකට අදාළ කරුණු පහත දැක්වේ.
අවම ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය දිනකට ඒකක	30
උපරිම ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය දිනකට ඒකක	80
යලි ඇනවුම් කාලය අවම දින	8
යලි ඇනවුම් කාලය උපරිම දින	16
යලි ඇනවුම් ප්‍රමාණය ඒකක	4 000
- අ) ආයතනයේ යලි ඇනවුම් මට්ටම ගණනය කරන්න.
- ආ) ආයතනයේ උපරිම තොග මට්ටම ගණනය කරන්න.
- ii. කොවිඩ් 19 සමයේ අධ්‍යයන කටයුතු Online ක්‍රමයෙන් සිදු කළ යුතු වූ බැවින් ගණිත විෂය ධාරාව හදාරන නුවන් සිංගර් ආයතනයෙන් ලැප්ටොප් ඵකක් මිලදී ගැනීමට තීරණය කළ අතර වෙළෙඳපොළේ නිෂ්පාදිත සීමිත වූ බැවින් ඒවායේ මිල ද වැඩි වී තිබූ අවස්ථාවක වුවද හොඳම තත්ත්වයේ Dell ලැප්ටොප් ඵකක් මිලදී ගත් නුවන් ඒ සඳහා වසරක වගකීම් සහතිකයක් ඇති බවත් අලෙවියෙන් පසු සේවා සපයන බවත් තම මිතුරු රුවන් සමඟ සතුවත් පැවසීය. වාණිජ විෂය ධාරව යටතේ උසස් පෙළ හදාරන රුවන්ට තම මිතුරාගේ ප්‍රකාශය තුලින් අලෙවි කළමනාකරණය පාඩමේදී තමා ඉගෙනගත් හර සංකල්ප දෙකක් සිහියට නැගුණි.
- අ) රුවන්ට සිහිපත් වූ අලෙවිකරණ හර සංකල්ප මොනවාද?
- ආ) රුවන්ට සිහිපත් වූ අලෙවිකරණ හර සංකල්ප දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

- iii. අ) වෙළඳපොළ බණ්ඩනයේ පදනම් 04 ක් සඳහන් කරන්න.
- ආ) වෙළඳපොළ බණ්ඩනයේ ප්‍රායෝජන 04 ක් ලියන්න.
- iv. අ) සන්නම්කින් ව්‍යාපාරිකයාට ලැබෙන ප්‍රයෝජන 04 ක් ලියන්න.
- ආ) ඇසුරුම් මට්ටම් තුනකින් හඳුනාගත හැකිය. එම මට්ටම් නම් කර උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- v. සීමා සහිත සමාගමක 2020/12/31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයකින් උපුටාගත් තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	250 000	ස්ථාවර වත්කම්	450 000
12% වරණිය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	128 000	බඩු තොගය	60 000
10% ණයකර	100 000	ණයගැතියෝ	15 000
ණයහිමියෝ	50 000	මුදල් ශේෂය	23 000
ගෙවිය යුතු වියදම්	20 000		
	<u>548 000</u>		<u>548 000</u>

- අ) මෙම සමාගමේ බාහිර මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග 02 ක් ලියා දක්වන්න.
- ආ) දළ කාරක ප්‍රාග්ධනය හා ශුද්ධ කාරක ප්‍රාග්ධනය ගණනය කරන්න.

07. i. පහත සඳහන් වන්නේ ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය කළමනාකරුවන් ගේ තීරණ කිහිපයකි.

- රථවාහන අංගනයක් ඉදිකිරීම
- තොග මිල දී ගැනීම
- ණය ආපසු අයකර ගැනීමේ කාලය අඩු කිරීම
- නව දුරකථන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
- නව ව්‍යාපාර ශාඛාවක් විවෘත කිරීම
- සුළු මුදල් අග්‍රීමය වැඩි කිරීම

- අ) ඉහත තීරණ කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන ආයෝජන තීරණ වශයෙන් වෙන් කර දක්වන්න.
- ආ) ව්‍යාපාරය සතු අරමුදල් ජංගම හා ස්ථාවර වත්කම්වල ආයෝජනය කිරීමේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

- ii. අ) සෘජු මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ගවල වාසි හා සීමා 02 බැගින් දක්වන්න.
- ආ) මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු 04 ක් දක්වන්න.

- iii. අ) රැකියා නිර්මාණය (Job Design) යනු කුමක්ද?
- ආ) රැකියා ඇබැරිතු පිරවීම සඳහා ඉතාම සුදුසු පුද්ගලයා තෝරා ගැනීමට භාවිතා කළ හැකි ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න.

- iv. "සංවිධානයක තනතුරු සඳහා අවශ්‍ය සේවකයින් ආයතනයේ අභ්‍යන්තරයෙන් මෙන්ම බාහිරින් ද බඳවා ගනියි."
- අ) සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ දී යොදාගන්නා අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණ ක්‍රම 04 ක් නම් කරන්න.
- ආ) බාහිරින් ද සේවකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමෙන් ව්‍යාපාර ආයතනයකට විය හැකි අවාසි හතරක් සඳහන් කරන්න.
- v. අ) වෘත්තීය සමිතියක අරමුණු හතරක් ලියන්න.
- ආ) මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ සාර්ථකත්වය ඇගයීමේ නිර්ණායක දෙකක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

08. i. අ) දත්ත, තොරතුරු හා තොරතුරු පද්ධති අතර පවතින සබඳතාව විස්තර කරන්න.
- ආ) දත්ත තොරතුරු බවට පත් කිරීමේ මූලිකාංග 04 ක් නම් කරන්න.
- ii. අ) "කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති" යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- ආ) අන්තර්ජාල පරිශීලයකුට සෙවුම් යන්ත්‍රයක් ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ ඇයි දැයි සඳහන් කරන්න.
- iii. තොරතුරු තාක්ෂණයේ වැදගත්කම කරුණු 04 ක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.
- iv. අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමේ දී ව්‍යාපාරිකයන් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු මොනවාද?
- ආ) ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට පෙර දැරීමට සිදු වන මෙහෙයුම් වියදම් නම් කරන්න.
- v. අ) මූල්‍ය සැලැස්මක අන්තර්ගත ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයක මුදල් ගලාඒම් හා ගලායාම් සඳහා නිදසුන් දෙක බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ආ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම නව ව්‍යාපාරයකට මෙන් ම ව්‍යාපාර පුළුල් කිරීමේ දී , ඒකාබද්ධ කිරීමේ දී හා නවීකරණයේ දී සිදු කළ හැකිය. මෙසේ ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න.